

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA ILLUSTROWANA.

Wychodzi we Lwowie 2 razy na miesiąc 1-go i 15-go.
z okolicznościowymi dodatkami.

Rok III.
1896.

Redakcja
we Lwowie Plac Maryacki
liczba 8.

Organ oficjalny

krajowego Towarzystwa Kupców i Przemysłowców
tudzież lwowskiego Towarzystwa
Kupców i Młodzieży handlowej.

Wydawca i odpow. redaktor Zygmunt Korosteński.

Nr. 10.

Lwów 15 Maja.

Administracja

we Lwowie, Plac Maryacki
liczba 8.

PRENUMERATA Z PRZESYŁKĄ WYNOŚI:

	kwartalnie	półrocznie
W Austro-Węgrzech	1 zł. w. a.	5 fr.
W Rosyi pod kowertą	1 rs. 25 k.	1 dol.
„ Niemczech	2 marki	

Zeszyty pojedyncze do nabycia w biurach gazet i księgarniach.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA

za opłatą: za całą stronicę 16 zł., — za 1/2 str 8 zł., — za 1/4 str. 4 zł., za 1/8 str. 2 zł., — za 1/16 str. 1 zł., — za 1/32 50 ct. Dla prenumeratorów i korespondentów „Dzwignia“, dla zamawiających więcej ogłoszeń, tudzież dla członków kraj. Tow. kupców i przemysłowców udziela się 25 do 50 procent opustu.

1,323.

1,323 Szanownych prenumeratorów naszych zalega jeszcze niestety z prenumeratą, a stąd tak olbrzymią ponosimy stratę, że musimy „Dzwignię“ tak długo na 4-ch tylko drukować stronicach, dopóki Szanowni prenumeratoremie nie zechcą uiszczyć nam należnych kwot.

Tak uszczuploną „Dzwignię“ rozsyłamy Szanownym prenumeratoremom — niemal bez wyjątku „kwartalnym“ — całkiem **bezpłatnie**, z tą jedynie uprzejmą prośbą, aby zechcieli wyrównać swe zaległości, oraz nadesłali nam na 3-ci kwartał b. r. drobną prenumeratę zawczasu. Nie licząc na razie przy „Dzwigniu“ na żadne zyski, wydawalibyśmy ją mimo strat w dawnych rozmiarach — lecz wydawca tej gazetki wszystkie swe fundusze musi wkładać obecnie w pracę nad pewnym wynalazkiem, a tymczasem woli dać zmniejszoną „Dzwignię“ bezpłatnie, niż więcej jeszcze tracić, wskutek tego, że Szanowni prenumeratoremie nie płacą.

Mamy jednak żywą nadzieję, że z czasem Szanowni prenumeratoremie nasi t. j. ci czytelnicy, co „Dzwignię“ przyjmują z poczty, ale nie przesyłają prenumeraty — poznają, że w ten sposób wyrządzają bolesną szkodę bliźniemu swemu, t. j. wydawcy tej gazetki, a poznawszy to, zechcą bez wątpienia albo odsyłać numery pocztą bez opłaty — albo też nadsyłać nam tę tak drobną prenumeratę kwartalną.

Walne zgromadzenie Stowarzyszenia przemysłowego krawców i kuśnierzy we Lwowie.

dnia 27. kwietnia 1896.

Zwołane na dzień 20. kwietnia br. Walne Zgromadzenie nie przyszło do skutku dla braku kompletu. To też w tydzień później dopiero t. j. 27. kwietnia pod przewodnictwem przełożonego, p. Bolesława Mikulińskiego odbyło się ponowne Walne Zgromadzenie w obecności 32 członków i delegatów towarzyszy.

Po odczytaniu sprawozdania z trzechletniej działalności Wydziału, przedłożono zamknięcia rachunków z funduszu korporacyjnego i kasy chorych dla uczniów i uczennic za rok 1895.

Zamknięcie rachunków z funduszu stowarzyszenia za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1895 wykazuje stan majątku stowarzyszenia z końcem roku 1895 w kwocie 4,160 zł. 85 ct. Z zamknięcia rachunkowego Kasy chorych uczniów okazuje się stan majątkowy z dniem 31. grudnia 1895 w kwocie 451 zł. 10 ct.

Stowarzyszenie udzieliło w r. 1895 podupadłym majstrom i wdowom zapomóg w łącznej kwocie 233 zł., a podupadłym czeladnikom 95 zł. Na fundusz Kasy chorych uczni wydana 113 zł.

Stowarzyszenie wzięło też udział w jubileuszowej uroczystości dr. Franciszka Smolki i ofiarowało 40 zł. na dyplom honorowy dla jubilata.

Zamknięcia rachunkowe przyjęto do wiadomości i udzielono Wydziałowi absolutorium.

Następnie zgodnie z wnioskiem Wydziału uchwalono zmianę statutu w myśl rozporządzenia ministeryalnego z 4. lipca 1895 L. 11.378, polecającego wykreślenie postanowień, upoważniających przełożenie do udzielania zapomóg. Uchwalono też założyć „Kasę zapomogową“ i udać się do władzy, aby zezwoliła na wydzielenie połowy z funduszu stowarzyszenia na rzecz funduszu zakładowego zawiązać się mającej „Kasy zapomogowej“.

Nakoniec odbyły się wybory, a z urny wyborczej wyszli: p. Bolesław Mikuliński jako przełożony, a Wilhelm Flaczyński jako zastępca. — W skład Wydziału wybrani zostali: pp.: Stanisław Niemczyński, Franciszek Mozer, J. Lerski, F. Kordys, P. Marcinkowski, M. Procelli, H. Erlich, E. Sługocki, F. Goralski, L. Scheer, B. Wronski, F. Lubelski.

Nadto wybrano 6 zastępców, 6 członków delegatów do Zgromadzenia Towarzyszy, 3 członków do przełożenia Kasy chorych Towarzyszy, 2 członków do Wydziału nadzorczej Kasy chorych, 2 delegatów do Izby stowarzyszeń rękodzielniczych, 5 delegatów do Towarzystwa dostaw dla armii, tudzież członków Sądu polubownego i Komisji rewizyjnej.

O niewidzialnych promieniach Röntgena i o fotografowaniu rzeczy niewidocznych.

(Ciąg dalszy).

Cyklodynamiczna teoria światła pozwala nam wnosić, że możeby tu jest w ogóle bardzo znaczny i daleki postęp. — Dalsze ułatwienia zdjęć Röntgenowskich może nam też dać zastosowanie substancji fosforyzujących do wywoływania silniejszej luminescencji żelatyny na płycie fotograficznej.

Pierwsze w tym względzie próby *Gieslera* w Bonn¹⁾ spotkały się wprawdzie z zaprzeczeniem²⁾; dalsze jednak doświadczenia *Henry'ego* (z siarczkiem cynku), *Battelli'ego* i *Garbasso'a* (ob. styczniowy Nr. „Nuovo Cimento“); tudzież *Čermaka*, a *Olshewskiego*, którzy płytki z ciał silnie fluoryzujących osadzali w bańce jako przeciwkatodę; a w szczególności odkrycie *Winkelmann*a i *Straubla* w Jenie³⁾ — stwierdziły słuszność zapatrywania, iż ciała fosforyzujące i fluoryzujące wzmacniają w pewnych warunkach działanie promieni Röntgenowskich⁴⁾.

Okrycie *Becquerela*, wykazujące, że ciała lumineskujące zdolne są do wytwarzania promieni, podobnych do Röntgenowsko-katodalnych — ma w praktyce bardzo doniosłe znaczenie.

Słusznie też radzą niektórzy, jak n. p. Prof. *Kühne* w Heidelbergu⁴⁾, *R. E. Liesegang*⁵⁾ i inni, aby zamiast posypywać kasety substancjami lumineskującymi — preparować raczej same klisze fotograficzne temi substancjami, wzmacniającemi działanie „Röntgenowskich promieni“.

¹⁾ Photograph. Archiv. Nr. 784 str. 55 z r. b.

²⁾ *Eder i Valenta* — ob. Ph. Arch. Nr. 787 str. 101.

³⁾ Czasopisma fachowe fotograficzne — podają o tem na podstawie „Jenaische Zeitschrift für Naturwissenschaft“ dość szczegółowe sprawozdania.

⁴⁾ Photographisches Centralblatt“ Zesz. 6 str. 114 — doradza używania płyt fotogr. ze szkła uranowego.

⁵⁾ Photogr. Archiv. 788 z 15 kwietnia b. r. str. 127.

Redukcję soli srebra w płycie i powstawanie fotogramu Röntgenowskiego powoduje luminescencya żelatyny czudej; to też i zwiększenie grubości warstwy tej żelatyny w płycie wzmacnia jej wrażliwość na działanie Röntgenowskich promieni katody.

Eder i Valenta (Phot. Arch. Nr. 787) stwierdzają zapatrywanie *Keussena*, iż rozgrzanie płyt również uczyła je i skraca czas zdjęć Röntgenowskich. Skonstatowanie to jest na pozór nieco dziwne o tyle, że — jak wykazują badania *Dewara* — oziębienie ciała lumineskującego, a nie ogrzanie, jest podniejęta do silnej luminescencji. — Sprzeczność wyjaśni nam tu jednak prawdopodobnie dalsza uwaga *Dewara*, że podnoszenie temperatury wprawdzie szybko przygasza luminescencyę — chwilowo atoli ją wzmaga¹⁾.

Zwiększenie szybkości przerywania prądu i wyższa ewakuacja²⁾ przyrządów katodalnych są również dzielnymi czynnikami ku podniesieniu aktywności Röntgenowskich promieni.

Już dziś doprowadzono do tego, że przeciętnie dwugodzinny czas pierwotnej ekspozycji skrócono do 1 lub 5 sekund — a prof. *Puluj* zdjęciem Röntgenowskiej fotografii kilkudniowego dziecka dobry widocznie zrobił początek, skoro, jak najnowsze wieści donoszą, miano już odfotografować kręgosłup dorosłego człowieka.

Jak fotografia tak i optyka praktyczna mogłaby wciągnąć w swój zakres „Röntgenowskie“ i w ogóle ciemne promienie światła, gdyby one z czasem, jak to przypuszczać, można znalazły zastosowanie w okulistyce. — Na razie zarówno optycy, jak i elektrotechnicy, oraz inni przemysłowcy z tej kategorii mogą o tyle tylko korzystać z nowego odkrycia — o ile zwiększony popyt i nowe pomysły wymagają produkcji przyrządów do Röntgenowskich doświadczeń.

Korzystają więc z tego optycy, wyrabiający banki Crookesa, elektrotechnicy i fabrykanci przyrządów fizykalnych, wyrabiający maszyny influencyjne i induktory i t. p.

Dają im też dość do czynienia, zarówno jak i laboratoryom gabinetów fizykalnych różni badacze, zwłaszcza ci, którzy robią pewne modyfikacje w używanych dotychczas przyrządach, lub też nowe przyrządy jakie obmyślają. — Tak więc jedni modyfikują kształty baniek, drudzy badają, jaki na nie najodpowiedniejszy materiał; inni wreszcie badają ciała lumineskujące, dając znów przytem zarobek fabrykom chemicznym.

Luminescencyę tę zastosował prof. *Salvioni* do naocznienia „promieni Röntgena“ nawet w oświetlonych przestrzeniach i obmyślił przyrząd, zwany „kryptoskopem“. — Kryptoskop prof. *Salvioniego* jest to w kształcie rurki wydłużona ciemnia optyczna, zakończona dnem z kartonu, powleczonego substancją, lumineskującą pod wpływem promieni „Röntgena“ i pozwalającą pośrednio widzieć te promienie, oraz sylwetki na ich drodze ustawionych

¹⁾ O znaczeniu temperatury w fotografii ob. artykuł *Dr. J. Prechta* w „Das Atelier des Photographen“ — Marzec 1896.

²⁾ Odbywa się ona teraz przy pomocy automatycznej pompy. — *Oskar Mester*, jak donoszą Photogr. Mitteil. (Kwiecień b. r.) obmyślił jeszcze dalsze ulepszenia w ewakuowaniu

przedmiotów, zarysowujące się na dnie przyrządu.¹⁾

Z luminescencyi skorzystał też redaktor Dźwigni przy konstrukcyi obmyślonego przez się kryptoptikonu i kryptografu, o których to przyrządach podały już wiadomość niektóre dzienniki, jak: „Gazeta Narodowa“ „Kurjer Lwowski“ „Dziennik Polski“ i „Głos Narodu“ w czasie około 17 lutego i 1 marca b. r.

Kryptoptikon, którego model przedstawiony był na odczytach w dniu 10 i 22 marca b. r. — to zbiór umiarkowo, a centralnie na wspólnej osi osadzonych (6—10) kaset fotograficznych, kolejno i bez zmiany odległości, oraz kąta nachylenia, względem przeciwnkatody — przesuwając się dających w polu aktywnym Röntgenowskich promieni katody.

Każda z tych kaset tak jest osadzona w ramach, że w razie zbędności, n. p. przy doświadczeniach w ciemności może być z ramek wyjęta; nadto osobnymi listewkami można na każdą z tych kaset zasunąć kontrolną tabliczkę lumineskującą, która nam wskazuje, czy już w przyrządzie promienie „X“ powstały i w którym kierunku działają. — Przed kasetkami znajdując się nadto trzymadełko na badać się mające przedmioty pod wpływem promieni Röntgena.

(Ciąg dalszy nastąpi).

¹⁾ A. J. Greenhill, jak donosi „Photography“ z 26 marca b. r. ulepszył kryptoskop i udokładnił.

Towarzystwo powroźnicze w Radymnie,

przy którym zaprowadzono w r. 1895 krajowy naukowy warsztat powroźniczy, wyrabia wszelkiego rodzaju towary powroźnicze z czystych konopi. Dla fabryk i kopalń poleca: pasy maszynowe i liny: konopne, manillowe i druciane. Na podstawie przeprowadzonej próby w c. k. Technologicznym Muzeum przemysłowym w Wiedniu, może podać wytrzymałość lin, pasów do maszyn i sznurów dla straży ogniowych. Zlecenia wykonuje odwrotnie. Cenniki na żądanie gratis i franco. 10—?

P. T. Kupcom i interesentom donoszę, że mam do sprzedania 75 kg. Miodu, prawdziwej patoki, najczystszej, nie fabrykowanej, faski po 25 kg. — Za 1 kilo 40 ct.

Z głębokiem poważaniem

M. KRZYWIECKI, handel towarów korzennych w Zabłotowie (Galicya).

Prenumeratorem **Kuryera Lwowskiego** (prenumerata kwartalna 3 zł. 60 ct. we Lwowie, a 4 zł. 80 ct. na prowincyi) mogą otrzymać po cenie znacznie niższej

„Tygodnik mąd i powieści“,

najstarsze polskie, od 37 lat wychodzące, pismo ilustrowane dla kobiet, którego miesięczna prenumerata wynosi we Lwowie 50 ct., na prowincyi 60 ct.

Prenumeratorem **Kuryera** mogą też abonować po cenie znacznie niższej warszawski tygodnik: „**Echo muzyczne i teatralne**“, którego prenumerata miesięczna wynosi we Lwowie 62 ct., na prowincyi z przesyłką pocztową 92 ct.

Powieść **Jana Zacharjasiewicza** pt. „**Z pod trzech zaborów**“ (cena księgarska 1 zł. 80 ct.) nabywać mogą prenumeratorem **Kuryera Lwowskiego** po 1 zł. z przesyłką 1 zł. 10 ct.

Galic. Bank kredytowy

począwszy

od dnia 1. lutego 1890

wydaje

4⁰/₀ Asygnaty kasowe

z 30-dniowem wypowiedzeniem i

3¹/₂⁰/₀ Asygnaty kasowe

z 8-dniowem wypowiedzeniem

wszystkie zaś znajdujące się w obiegu 4¹/₂⁰/₀ Asygnaty kasowe z 90-dniowem wypowiedzeniem oprocentowują się począwszy od 1. maja 1890 po 4⁰/₀ z 30-dniowym terminem wypowiedzenia.

Dyrekcya.

10

Najtańsze pismo codzienne „Słowo Polskie“ wyrażające dążenia i opinie narodowej demokracji polskiej, wychodzi we Lwowie o godzinie 4. po południu z wyjątkiem świąt i kosztuje we Lwowie: miesięcznie 1 zł.; na prowincyi 1 zł. 35 ct. Numer pojedynczy 4 ct.

Dom Komisowy

Import i eksport

T. FILIPOWICZ

Hamburg, B. d. Strohause 31.

Sprzedaż komisowa zboża nasion i innych ziemiopłodów. Pośredniczenie przy zbywaniu krajowych wyrobów przemysłu; oraz nabywaniu zagranicznych płodów i wyrobów (surowców, sztucznych nawozów, maszyn rolniczych i innych; artykułów spożywczych: kawy, herbaty, ryżu, owoców, cygar i t. p.)

Wydawnictwa Gazety Narodowej:

1. Jaskółczym szlakiem powieść przez Rodziewiczównę	zł. 1:20
dla prenumeratorem Gazety Narodowej	„ —50
2. Jełena, powieść przez Juliusza Giżowskiego	1:20
dla prenumeratorem Gazety Narodowej	„ —30
3. Dwie nowele przez Juliusza Giżowskiego	1:20
dla prenumeratorem Gazety Narodowej	„ —30
1. Nowelle Sewera: Na pobojuwisku i Maciek w powstaniu	zł. 1:20
2. Pan Wyreba, powieść Graybnera	„ 1:20
3. Bez metryki, powieść Abgar Sołtana	„ 1:20
4. Jedyń brat, powieść Heimbürgowej	„ 1:80
5. Przeciw prądowi, powieść Waleryi Marénne, 2 tomy	„ 2—

Wszystkie 5 powieści razem zł. 3:50.

Prenumerata **Gazety Narodowej** wynosi kwartalnie: we Lwowie 4 zł. 50 ct., na prowincyi 6 zł. a. w.

Przy zamawianiu raezą P. T. interesanci powoływać się na „Dźwignię“.

Główny skład „Depot“ kapeluszków i cylindrów
 firmy e. k. nadw. dostawców **P. & C. Habiga**
 otrzymał i sprzedaje takowe we wszystkich najmodniejszych kolorach i fasonach po 5 zł. Cylindry zaś całkiem lekkie po 9 zł.
Antoni Kafka
 przedtem A. Kożeluzek we Lwowie Rynek 29 (przechodnia kamienica Andriolego) od strony OO. Jezuitów ul. Teatralna 12.

Prababka stara żytnia wódka
Nabyć można po 1 zł. dużą butelkę
 tylko w handlu
JANA BODNARA. — Akademicka 1. 22

Wszelkie roboty stolarskie
 wykonuje na zapas i na zamówienie
FRANCISZEK KROGULSKI
 we Lwowie, ul. Leona Sapiehy 1. 51.
 Dla właścicieli składów mebli na prowincyi wysyłam meble na okaz w opakowaniu i franco — z podaniem umiarkowanej ceny.

SPÓŁKA STOLARZY LWOWSKICH
 we Lwowie, plac. Bernardyński 1. 17.
 poleca swój od roku 1855 istniejący
SKŁAD MEBLI
 obficie zaopatrzony
 w wielki wybór garniturów do salonów, kompletne urządzenia pokoi jadalnych i sypialnych, oraz utrzymuje na składzie meble gięte i żelazne.
 Wszelkie zamówienia w zakres stolarstwa i tapicerstwa wchodzące przyjmuje po cenach najprzystępniejszych, ręcznie za spieszne, gustowne i wedle zlecenia dokładne wykonanie.

M A S Z Y N Y.
FERDYNAND PIETZSCH. Fabryka maszyn, odlewnia żelaza, Kotlewnia dla robót żelaznych i miedzianych we Lwowie, Żółkiewskie, ul. św. Marcina 1. 11. w własnych realnościach. Stacja kolei Lwów—Podzameze.

W I N O
 stołowe, białe i czerwone 1 litr 52 ct. poleca handel Alberta Szkwrona we Lwowie Plac Maryacki 7.

Najmniejsza książeczka do nabożeństwa
 wyszła świeżo nakładem
Księgarni katol. Dra Wład. Miłkowskiego w Krakowie
 pod tytułem: **Książeczka miniaturowa, czyli Krótki zbiorek modlitw, ułożył S. B.**
 Wielkość książeczki wynosi 7/5 centim.; drukowana na najpiękniejszym welinie, drobnymi, ale bardzo wyraźnymi, bo zupełnie nowymi czcionkami, z obwódką różową na każdej stronie, opr. bardzo elegancko w miękką skórę, brzegi złote, a pod niemi pąsowe. — **Cena egzemplarza: 3 4 i 5 koron**, stosownie do skromniejszej lub bardziej ozdobnej oprawy. Na porto dołączyć 15 ct.

WSZELKIE WYROBY KRAJOWE
 kupuje i sprzedaje najtaniej
Tani Bazar Chrześcijański
 w Krakowie
Mieczysław Lipiński.

Dyplom uznania	Galicyjskie akcyjne TOWARZYSTWO HANDLOWE we Lwowie, ul. Jagiellońska 3.	Złoty medal za popieranie przemysłu i wywozu krajowego
----------------	---	--

Nawozy sztuczne, Zboże i nasiona, Maszyny rolnicze, Przybory pożarne,	Spirytus, Chmiel i wańtuchy, Węgiel kamienny, Wszelkie interesa komisowe.
--	--

Wyroby krajowe.
 Centralny Bazar krajowy we Lwowie ul. Karola Ludwika 1. 5.
 Bazar krajowy w Krakowie róg rynku ul. Wiśnej i św. Anny.

Wolny skład dla spirytusu w Stanisławowie.

Magazyny zbożowe: we Lwowie, Brodach i Podwołoczyskach. 10—?

OGŁOSZENIE.
 Mam zaszczyt oznajmić P. T. Publiczności i Wielebnemu Duchowieństwu, że został otwarty nowo wybudowany i elegancko urządzonej pierwszorzędny
„HOTEL PAŃSKI“
 we Lwowie, ulica Gródecka 1. 5 (obok placu vis a vis kościoła św. Anny)
Arnolda Baranieckiego.
 Cena pokoi od 70 ct. z pościelą. Tamże są pokoje do wynajęcia z urządzeniem, obsługą i pościelą od 18 złr. miesięcznie, a bez pościeli 15 złr. 9—23

N O W O Ś C !
Aparat do kopiowania
200 kopij
 można otrzymać w pięciu minutach.
 Do nabycia w handlu papierów i galanterji
Gergowicz i Bauer
 Lwów, ulica Halicka 1. 16.